

2. Статистичний щорічник України за 2017 рік / Державна служба статистики України: за ред. І. Є. Вернера; відп. за вип. О. А. Вишнеvsька. – Київ, 2018. – 541 с.

## **GEO-ECONOMIC ASPECTS OF INTERNATIONAL TOURISM DEVELOPMENT**

### **ГЕОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ**

**P. V. Shukanov**, *Doctor of Geografic Sciences, Professor, (PUET);*  
**M. M. Logvyn**, *Candidate of Geografic Sciences, Associate Professor, (PUET);*  
**N. M. Karpenko**, *Associate Professor, (PUET)*

The development of global economic relations in the conditions of globalization has contributed to the fact that the unity of the world system is now affirmed not only from a philosophical point of view, but is increasingly manifested in real socio-economic life. At the same time, the importance of national governing structures and state sovereignty is gradually diminishing, and the influence of supranational regional economic organizations and transnational corporations is increasing. Therefore, in the strategic global hierarchy, the issue of a market geo-economic space is becoming actual increasingly. According to Professor E. G. Kochetov's definition, "geo-economics is the concept of foreign economic strategy and the formation of foreign economic doctrines" [1, p. 12]. Geo-economics reflects the essence of global space through a system of economic attributes that extends beyond national markets. At the same time, the process of economizing the life of society is stimulated, whereby the achievement of certain goals of globalization is increasingly accomplished by financial and economic means.

According to the former director of the European Bank for Reconstruction and Development, Professor Jacques Attali, geo-economics is considering political reality given the existence of the World Government as the governing body of the future single global state. The fundamental foundations of such formation must be the major integration groups: the North American Union (the foundation is the NAFTA integration union), the European Union as the basis for the creation of the United States of Europe, and the Pacific (APEC) as a zone of new prosperity. At the same time, international regional integration is regarded as an important intermediate condition for the creation of a new world economic and political order. The unity of the world system is envisaged on the basis of the formation of a global international market under the leadership of relevant supranational organizations, such as the WTO.

In the context of global transformation of international socio-economic relations, the sphere of tourism services is of particular importance, which

remains as one of the most important sectors of the Ukrainian economy today. Analyzing the processes of transformation of the modern world market, it is necessary to take into account the geo-economic aspects of globalization and the functionality of modern national socio-geographical systems. In general, geo-economics is based on the principle: “a specific historical place of application of economic models in practice influences the entire economic system, adapting it to a unique civilizational environment. Thus, any economic models make significant adjustments that make each economic system unique” [2, p. 140]. The transboundary nature of the future global market is based on such modern directions of development of international economic relations as financial globalization, formation and development of global multinational corporations, regionalization of economy, intensification of international trade and international tourism.

The world market of tourist services is an integral part of the consumer market and is a part of the whole economic space, which serves for the interaction of consumer tourists, suppliers and service providers, tour operators and travel agents. The economic function of the international tourism market is to ensure the efficient use of resources to meet the needs of society. Therefore, international tourism is one of the fastest growing industries in modern world economy. The global transformation of the world economy has contributed to the increasing influence of the tourism sector, especially in the field of international mass tourism. According to the World Tourism and Travel Council, the growth of this sector in 2010–2015 was over 5 % per year, and for the period from 2016 to 2020 the annual increase in the volume of international tourist services is projected at 4,6 %.

At the present stage of human development, tourism as a sector of the economy contributes to actively overcoming the disparities of economic and social development of individual regions, economic and socio-demographic depression, revitalizes traditional economic trades of the local population, integrates local economy into the world economic system, etc. It should also be noted that international tourism for a number of developing countries is a major source of export of services and one of the main sources of foreign exchange earnings in these countries; acts as a stabilizing lever for the formation of their budgets and credit-financial relations with other countries.

Thus, the tendencies of global transformation of the international tourism market can become a favorable basis for the development of foreign inbound tourism in Ukraine. However, for this purpose it is necessary to take vigorous measures to promote the Ukrainian tourist product in the world market of tourist services. The development of a tourism industry in Ukraine that would be successfully integrated into international tourism relations is one of the leading areas of structural restructuring of the country's economy. Favorable conditions for the development of a competitive national market for tourism services in an open economy should be created by the state, taking into account geo-economic features and economic trends.

## References

1. Кочетов Э. Г. Геоэкономика (Освоение мирового экономического пространства) / Э. Г. Кочетов. – Москва : Изд-во БЕК, 1999. – 480 с.
2. Шуканов П. В. Глобальный цивилизационный простір: науково-методологічні засади суспільно-географічного дослідження : [монографія] / П. В. Шуканов ; за наук. ред. проф. К. А. Немця. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 287 с.

## **СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В СВІТІ ТА В УКРАЇНІ**

### **CURRENT TRENDS OF INTERNATIONAL TOURISM DEVELOPMENT IN UKRAINE AND ALL OVER THE WORLD**

*О. В. Гладкий, д. г. н., професор (КНТЕУ)*

Туристичний ринок світу швидко реагує як на зміну попиту та позиції, зміни зовнішнього середовища (політичні, економічні, соціальні фактори) та ринкової кон'юнктури. Тому дослідження сучасних тенденцій розвитку міжнародного туризму вкрай важливе та актуальне. Останні бюлетені UNWTO свідчать про постійне зростання ролі міжнародного туризму як на локальних рівнях, так і в світовому масштабі. Міжнародні туристичні потоки протягом 1996–2018 років характеризувалися, в основному (окрім 2009 р.), виключно позитивною динамікою та стрімкими зрушеннями.

Аналізуючи світові туристичні потоки слід зазначити, що за 2017–2018 рік їх обсяги зросли на 5 %. При чому, лідерами за відвідуваністю є Франція, Іспанія та США. У той же час, враховуючи зміни зовнішнього середовища та тенденції у світових економіках, прогноз на 2019 р. показує скорочення даного показника від 4 до 4,5 %.

Досліджуючи міжнародні туристичні надходження протягом 1995–2018 років слід відмітити, що у 2018 році також відбулися позитивні зрушення на 7 % по відношенню до попереднього року. Надходження від туризму сягнули 435 мільярди доларів.

За даними Всесвітньої туристичної організації UNWTO, частка України в туристичних потоках Європи становить близько 4 % та близько 1 % – в загальноєвропейських надходженнях від туристичної діяльності.

Оцінивши динаміку світових туристичних потоків, проаналізуємо даний показник і в Україні. Протягом досліджуваного періоду (2011–2018 роки) динаміка кількості іноземних громадян, які відвідали Україну та зміна чисельності громадян України, що виїжджали за кордон мали схожі тенденції. Обидва потоки досягли піку у 2013 році. Однак 2014 рік сильно змінив вподобання іноземних туристів, скоротивши потік іноземних громадян удвічі. Проте, починаючи з 2015 року потік іноземних туристів поволі зростає, в середньому на 10 % що-